

ANIZ YANGINLARI

Buğday ve arpa gibi tahıllar hasat edildikten sonra, tarlada geriye kalan köklü saplara veya sürülmemiş tarlaya anız denilmektedir. Ayrıca hububat hasadı yapıldıktan sonra tarla yüzeyinde anıza ilave olarak, biçerdöverin arkasında bıraktığı sap samandan oluşan namlular da bulunmaktadır.

Anız yangınları, nadiren rast gele atılan sigara izmaritinden çıkmaktadır. Maalesef çoğu kez anızlar, resmi makamlarca yakılması yasaklanmasına rağmen, konunun önemini yeterince bilmeyen bazı kişiler tarafından; ikinci ürün ekmek, üst üste tahıl ekilişinde daha kolay sürüm yapmak gibi bahanelerle gizlice yakılmakta, yaktırılmakta ve daha sonra çoban yaktı veya sigara izmaritinden çıktı denilmektedir.

ANIZ YAKMANIN TOPRAK ÜZERİNDE OLUŞTURDUĞU ZARARLAR NELERDİR?

a) Anız yangınlarının toprak içerisindeki faydalı canlıları ve organik maddeyi yakması: Anızlar yakıldığında, tarla toprağı yüzeyinde 252 °C'yi bulan yakıcı bir sıcaklık oluşmaktadır. Bu yüksek sıcaklık toprağın üst katmanlarındaki kil gibi toprak parçacıklarını pişirmekte, topraktaki birçok faydalı mikroorganizma ve solucan gibi küçük canlıları yakarak öldürmektedir.

Anız yakılması sonucu oluşan yüksek sıcaklık: toprağın üst tabakasındaki organik maddeyi de yakmakta, bazı mikro elementleri bitkilerin faydalanamayacağı forma dönüştürmekte ve bu gibi tarlalarda yetişen ürünlerde makro ve mikro besin maddesi noksanlıkları görülmektedir.

b) Toprakta bitkilere yararlı besin maddelerinin azalması, verimin düşmesi: Kurak bölge tarlalarında anız yakılması ile tarım topraklarında organik madde hızla azalmaktadır. Anızı yakılan tarlalara ekilen: ayçiçeğı, buğday, patates, mısır, pamuk, şeker pancarı, kavun karpuz gibi bitkilerde yetişme döneminde azot, fosfor, potasyum, kalsiyum, kükürt, molibden, bor, demir gibi bitki besin maddesi noksanlığı çok sık olarak görülmektedir. Bitkiler normallerine göre daha kısa, sarı ve cılız kalmakta, kolayca hastalıklarına yakalanmakta ve verimleri çok düşmektedir.

c) Anız yakma ile organik maddenin yok edilmesi sonucunda toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik dengesi bozulmaktadır.

d) Toprakta organik madde oranı azalarak toprak su geçirgenliği azalmakta su ve rüzgâr erozyonu artmakta böylece önemli kayıplar meydana gelmektedir.

e) Anız yakılması ile çevredeki ağaç, çalı, toprak ve toprak üstü canlılarla, henüz hasat edilmemiş komşu tarlalardaki ürünlere, meyve bahçelerine, bunların etrafındaki çitlere, telefon direklerine etraftaki yerleşim bölgelerine zarar verildiği, anız artıkları ile beslenen yabani hayvanların ölümüne neden olduğu bilinmektedir. Ayrıca anız yangınları sırasında havanın kirlenmesi yanında, yükselen dumanlar zaman zaman karayollarında görüş mesafesini azaltmakta, trafik kazaları ile can ve mal kayıplarına neden olmaktadır.

SONUÇ: Hububat anızlarını yakmayarak, tarımsal zararlı böcekleri yiyen, yumurtalarına zarar veren ve onları hastalandıran doğal biyolojik mücadele ajanları korunmalıdır. Sürdürülebilir bir tarımsal üretim için mutlak gerekli olan, tarla topraklarımızın verimliliğinin korunması kesinlikle anız yakma alışkanlığının bırakılmasına bağlıdır.

Ülkemiz topraklarının, şimdiki ve gelecekteki nesilleri doyuracak ürünü vermesi ve onlara güzel yeşil bir çevre, doğa bırakılması bu olumlu düşüncenin herkesçe benimsenmesine bağlıdır.

Anız yakılmasının önlenmesi hakkında 16 Aralık 1998 tarih ve 2355 sayılı Resmi Gazetede (1998/26 nolu tebliğ) yayınlanmıştır.

Anız yakan şahıslara ve kuruluşlara 2872 sayılı çevre kanunu, tebliğı ve genelgelerine bağlı olarak Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce cezai işlemler uygulanmaktadır.

ANIZ YANGINLARI

Mehmet Afşar İlkokulu Müdürlüğü